

**Balvu Centrālās bibliotēkas
filiālbibliotēkas **Rekovas** bibliotēka**

**Pārskats par darbu
2023.gadā**

**Rekova
2024**

SATURS

1. Rekovas bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2023.gadā	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	12
8. Novadpētniecība	13
9. Projekti	14
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums	14

REKOVAS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS 2023.GADĀ

Aizvadītais gads tika aizvadīts divu institūciju apvienojumā, kā Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienībai Balvu novadā un jaunizveidotajam Šķilbēnu VPVKAC.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā ir centralizētais.

Rekovas bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kuras mērķis ir iedzīvotāju bibliotekārā, bibliogrāfiskā un informatīvā apkalpošana.

Bibliotēka atrodas Rekovā, kas ir viena no apdzīvotākajām pagasta vietām. Šeit atrodas vairākas iestādes: Rekavas vidusskola, sociālā māja, pagasta pārvalde, kultūras centrs „Rekova”, pasts (aizvadītajā gadā tika slēgts), privātārsta prakses vieta, aptieka, veikals u.c. Līdz ar to bibliotēkai šī atrašanās vieta ir ģeogrāfiski izdevīgā.

Lai veicinātu lasītprasmi un lasīt prieku Latvijas Nacionālā bibliotēka līdztekus "Bērnu, Jauniešu un Vecāku žūrija" organizē aktivitāti - Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība. Rekovas bibliotēka aizvadītajā gadā šajā aktivitātē nepiedalījās sakarā ar to, ka 5.klasē bija tikai 3 skolēni un šādas sacensības organizēšana tika uzskatīta par nelietderīgu laika un līdzekļu patēriņu.

No 6. marta Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās tika dots starts izzinoši izglītojošam konkursam “Lasi, meklē un ceļo!”, arī Rekovas bibliotēka piedalījās šajā konkursā.

Bibliotēka veiksmīgi turpināja līdzdalību VKKF kultūras programmā lasīšanas veicināšanai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” 20 gadus pēc kārtas.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Informāciju par bibliotēkā notiekošo var atrast interneta vietnē:

<http://bibliotekas.lv/rekava/>

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabulā Nr.1. ir pārskatāms bibliotēkas finansiālais nodrošinājums pēdējo trīs gadu kopsavilkumā.

Tabula Nr. 1.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	11825	1836	1840
Darbinieku atalgojums (bruto)	6673	-	-
Krājuma komplektēšana	1721	1836	1840

Apskatot tabulu, var secināt, ka finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Darbinieku atalgojums atsevišķi katrai bibliotēkai netika izdalīts, tas ir iekļauts kopējā pie Balvu Centrālās bibliotēkas.

MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Bibliotēka ir izvietota 131,1m lielā telpā, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir plaša un mūsdienīga.

Bibliotēka ir aprīkota ar darbam nepieciešamajām pamatierīcēm, kurām ir dažāds nolietojums, bet tās darbojas.

Bibliotēkā tiek lietoti 6 stacionārie datori. Tai skaitā 2 darbiniekam (2012.gads) un 2022.gada nogalē saņemtais VPVKAC pakalpojumu centra dators, 4 lietotājiem (2015.gads). Vēl VPVKAC pakalpojumu centram tika piešķirts portatīvais dators klientiem, kas pārsvarā ir arī bibliotēkas lietotāji. Multifunkcionālā iekārta (2005.gads) tiek izmantota dokumentu kopēšanai. VPVKAC pakalpojumu centra darbības nodrošināšanai saņemta jauna multifunkcionālā iekārta (2022.gads).

Dokumentu printēšana notiek ar krāsu printeri (2017.gads).

Jaunieši pārsvarā strādā ar saviem planšetdatoriem vai viedtālruniem, izmantojot tikai bibliotēkas WiFi internetu. Diemžēl jaunieši arī norāda uz to, ka internets bibliotēkā ir slikts (lēns).

PERSONĀLS

Aizvadītajā gadā bibliotēkā strādāja viena bibliotekārā darbiniece pilnu slodzi ar vidējo speciālo bibliotekāro izglītību un augstāko profesionālo (sociālā pedagoga) izglītību.

Profesionālās pilnveides pasākumi aizvadītajā gadā notika gan attālināti, gan klātienē. Iespēju robežās bibliotēkas darbiniece piedalījās tālākizglītībasursos un apmācību semināros tiešsaistē un klātienē.

Gada sākumā janvāra mēnesī (24.-26.01) noklausījies intensīvos VPVKAC jauno darbinieku apmācību tiešsaistē.

28. februārī līdzdalība attālinātajā VID mācību seminārā par GID.

26. maijā līdzdalība novada publisko bibliotēku bibliotekāru seminārā.

6. oktobrī tiešsaiste, platformā ZOOM konferencē “Terminoloģija un standartizācija: saskarpunkti informācijas un dokumentācijas jomā”.

27. oktobrī līdzdalība novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārā.

7. novembrī tiešsaistē, platformā Zoom seminārā par medijpratību pirmsskolai

23. novembrī līdzdalība Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārā.

5. decembrī attālināta līdzdalība izglītojošā seminārā “Drošība digitālajā vidē”.

Visu gadu piedalījies BCB organizētajās tiešsaistēs gan apmācībām, gan saziņai vai informācijas apmaiņai, kā arī tiešsaistēs VPVKAC darbiniekiem.

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Aizvadītajā gadā bibliotēkas pakalpojumus izmantoja 247 lietotāji (t.sk.109 bērni un jaunieši), klātienes apmeklētāju skaits – 3458 (t.sk. 2200 bērni un jaunieši). Gada laikā tika izsniegtas 4714 izdevumu vienības (t.sk. 2254 bērniem un jauniešiem).

Salīdzinājumu par trīs pēdējo gadu bibliotēkas izmantošanas rādītājiem skatīt tabulā Nr. 2.

Tabula Nr.2.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepř. gadu
Lietotāju skaits	236	235	247	-1% ; +5%
<i>t. sk. bērni</i>	114	113	109	-1% ; -4%
Bibliotēkas apmeklējums	2260	4141	4330	+45% ; +4%
<i>t. sk. bērni</i>	1069	2877	2200	+63% ; -24%
Virtuālais apmeklējums	878	517	872	-41% ; +41%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	-	-	-	-
Izsniegums kopā	3776	5110	4899	+26% ; -4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1159	1515	1249	+23% ; -18%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2617	3595	3465	+27% ; -4%
<i>t. sk. bērniem</i>	1262	2942	2254	+57% ; -23%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	24%	25%	27%	+1% ; +2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	154/74%	143/79%	149/73%	+5% ; -6%
Iedzīvotāju skaits	983	934	917	-5% ; -2%

Iedzīvotāju skaita uz 01.01.2023 pierakstam izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/9750/download?attachment>

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/9735/download?attachment>

Secinājumi:

Pēc izteikti pozitīvā gada (2022), aizvadītais jau atgriežas reālākā ainā, kas parāda atkal samazinājumu vairākos pamatrādītājos, kas redzami tabulā Nr. 2. Pozitīvi, ka nedaudz, bet palielinājās bibliotēkas lietotāju skaits un turpina kaut nedaudz palielināties arī bibliotekārais aptvērums.

Deklarētais iedzīvotāju skaits neatbilst reālajam, tas ir daudz mazāks, kas arī ietekmē lietotāju un apmeklētāju skaitu bibliotēkā. Aizvadītajā gadā turpināja samazināties arī pašvaldības teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits.

Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Aizvadītajā gadā bibliotēkā tika uzliktas un apskatāmas vairākas izstādes. No 11.aprīļa līdz 16.maijam bibliotēkā bija skatāma (attēls Nr.1.) Anitas Zarembas un Evitas Zarembas - Krīgeres austo celu jostu izstāde (kopā 35 austie eksponāti).

Attēls Nr.1

No 1.augusta līdz septembra vidum bija skatāma Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centra Balvu filiāles dalībnieku darbu izstāde “Brīnumi caur sirdi un dvēseli” (attēls Nr.2.).

Attēls Nr.2.

15.augustā notika tikšanās ar LNB RC Balvu filiāles pārstāvjiem, dalībniekiem (7pārstāvji) (attēls Nr.3.).

Attēls Nr.3.

Decembra mēnesī tika uzlikta I.Jansones ģimenes amatniecības darbu izstāde “Pretī Ziemassvētkiem” 65 dažāda veida eksponāti (koka dēļiņi, rotaslietas) (attēls Nr.4).

Attēls Nr.4

Lai veicinātu interesi par grāmatām un radītu iespēju bibliotēkā piesaistīt jaunus lietotāju Rekavas vidusskolas vecāku kopsapulcei tika sagatavota lasīšanas veicināšanas programmās “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2023” grāmatu

prezentācija, apskats un sapulces laikā (20.oktobrī) prezentācija notika klātienē kultūras centrā “Rekova”.

Aktuāls ir dažādu uzziņu un informācijas darbs ar atsevišķiem lietotājiem, jo ir daļa cilvēku, kas informācijas tehnoloģiju iespējas nav apguvuši un neizsaka arī vēlmi to darīt, viņiem ir vienkāršāk palūgt kāda palīdzību. Šis darbs reizēm ir apjomīgs un no bibliotekāra prasa lielus laika resursus. Ir atsevišķi cilvēki, kuri nelieto internetu, jo viņiem nav pieejams dators un mobilais telefons veic tikai saziņas funkciju ar tuviniekiem. E-pastu lieto neregulāri, tāpēc pieejas dati ir aizmirsti, nozaudēti. Vēl aizvien ir lietotāji, kuriem e-pasts vispār nav pierēģistrēts.

Ir apmeklētāji kuri nedroši bet paši pieslēdzas saviem datiem. Viņiem tikai jābūt blakus un mazliet jāpasaka priekšā.

Pieejams pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā, apmeklētāji par to tiek informēti, taču līdz šim pieprasījums netika konstatēts.

No citām bibliotēkām saņemto un izsniegto dokumentu skaitu var apskatīt tabulā Nr.3.

Tabula Nr.3.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	5	1	4
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	91	18	6

Šajā jomā sadarbība aizvadītajā gadā notika ar BCB, Medņevas un Lazdukalna bibliotēkām.

KRĀJUMS

Rekovas bibliotēka tāpat kā citas vietējās nozīmes bibliotēkas valstī kļūst par lietotājoorientētām bibliotēkām ar aktīvu un atjauninātu bibliotēkas krājumu, kas mēģina iekļauties mūžizglītības procesa nodrošināšanā.

Līdz ar to Rekovas bibliotēkas krājuma komplektēšanas mērķis ir veidot nepieciešamo iespaiddarbu krājumu, ņemot vērā lietotāju intereses un pieprasījumu. Ar aktuālu, lietotājoorientētas bibliotēkas statusam atbilstošu krājumu, veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, mūžizglītību pagastā.

Bibliotēkas krājumu veido:

- Grāmatas, kas pamatā tiek komplektētas valsts valodā (daiļliteratūra, bērnu un jauniešu literatūra, nozaru literatūra, uzziņu literatūra);
- Seriālizdevumi, kas tiek komplektēti tikai valsts valodā;
- Elektroniskie dokumenti (sastāv no dāvinājumiem).

Viss bibliotēkas grāmatu krājums ir atspoguļots Balvu reģiona elektroniskajā kopkatalogā.

Tabula Nr.4.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1721	1836	1840
<i>t. sk. grāmatām</i>	1100	1196	1200
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	306	343	283
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	621	640	640
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1,8	2,0	2,0
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2297	2586	2268

Apskatot tabulu Nr.4. var secināt, ka finansējums krājuma komplektēšanai pēdējo trīs gadu laikā nav mainījies, neskatoties uz preču pieaugošo cenu, līdz ar to jaunieguvumu skaits samazinās.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula Nr. 5.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	601	647	563
<i>t. sk. grāmatas</i>	175	196	142
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	63	62	44
<i>t. sk. bērniem</i>	36	45	32
Izslēgtie dokumenti	408	414	459
Krājuma kopskaits	7500	7733	7837
Grāmatu krājuma apgrozība	0,20	0,26	0,21
Periodisko izdevumu apgrozība	1,6	2,03	1,94

Bibliotēkā pieejamas divas tiešsaistes datubāzes – Letonika un News.

Šo datubāzu izmantošanas statistiku var redzēt tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika	68	174/71	170/111
News	3	0	15

Letonikas izmantošana aizvadītajā gadā saglabājās iepriekšējā gada līmenī. Līdz ar to, ka skola ir abonējusi Letoniku, bibliotēkā datubāzes izmantošana nepalielināsies.

No 7.aprīļa bibliotēka pieteicās uz bezmaksas piekļuvi "Delfi" maksas saturam bibliotēkas interneta tīklā. Atsaucība nebija liela.

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

No bibliotēkas lietotāju skaita 44% ir bērni un jaunieši, kas ir arī aktīvākie bibliotēkas apmeklētāji, procentuāli tas ir 64%. Pieaugušie gada laikā bibliotēku apmeklē samērā retāk, bērni to dara daudz biežāk. Bibliotekārais aptvērums no bērnu skaita pašvaldībā ir 73% un tas ir labs. Samazinoties iedzīvotāju skaitam pagasta, samazinās arī bērnu skaits.

Jaunieguvumu skaits bērniem no kopējā skaita aizvadītajā gadā bija 23 %.

Jau 20 gadus pēc kārtas bibliotēka veiksmīgi turpināja līdzdalību VKKF kultūras programmā lasīšanas veicināšanai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, kuru noslēdza 32 eksperti. Šajā lasīšanas veicināšanas programmā tika iesaistīti visi bērnudārza sagatavošanas grupiņu bērni (piecgadīgie un sešgadīgie). Tas tika darīts veicot grāmatu priekšā lasīšanu.

27.aprīlī uz pateicības brīdis tika aicināti bērnudārza grupiņu bērni (attēls nr.5).

Attēls Nr.5

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas “Ziemassvētki Ziemeļvalstīs” ietvarā rīta stundas lasījums pamatskolas 2.klases skolēniem.

4.klases stunda bibliotēkā par tēmu “Anotācija”, mazliet arī no vēstures, dažādi

piemēri no kopkataloga. Pamatā darbs ar grāmatām.

Attiecībā uz sadarbības tīklu par sevišķi veiksmīgu uzskatu sadarbību ar bērnu dārza pirmsskolas sagatavošanas grupiņām.

Secinājumi.

Domāju, ka bibliotēkas darbā ar bērniem un jauniešiem problēmas nepastāv. Tikai laiks tam ir ierobežots sevišķi ar VPVKAC pievienošanu bibliotēkārjam darbam. Vasara priekš lauku bibliotēkas ir tukšais laiks, jo bērni un jaunieši brīvdienu laiku pavada savās mājās, kas bieži vien ir vairāku kilometru attālumā no bibliotēkas. Atbraucēji, kas viesojas pie vecmāmiņām parasti izvēlas grāmatas no ieteicamās literatūras, bet tādu nav daudz.

NOVADPĒTNIECĪBA

Novadpētniecības jomā nepieciešamības gadījumā tiek izmantoti Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes materiāli. Laikraksta "Vaduguns" arhīvs un www.periodika.lv resursi. Latvijas Nacionālās bibliotēkas veidotās datubāzes, meklēšanai izmantojot "Meklē ar Primo".

Gada nogalē tika uzlikta literatūras izstāde novadniekam Antonam Slišānam 75 gadu jubileju atceroties (attēls Nr.6.).

Attēls Nr.6.

PROJEKTI

Nu jau 20 gadus pēc kārtas no 2003. gada bibliotēka piedalās VKKF kultūras programmā lasīšanas veicināšanai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.

“Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	€ 211.70	Lasīšanas veicināšanas programma	atbalstīts

PUBLICITĀTE

Visu aktuālo informāciju par bibliotēkas darbību, varēja atrast bibliotēkas mājaslapā <http://bibliotekas.lv/rekava/>.

Bibliotēka tika sagatavotas un uzliktas literatūras izstādes veltītas gan sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, gan tematiskās (kopā 13).

Piemēram: Dzejniecei un tulkotājai Martai Bārbalei - 90 "Dzīvo tā, kā tava zvaigzne liek..."; Dzejniekam Ojāram Vācietim - 90 “Rudens ir mans laiks” utml.

Rokdarbu izstādes var redzēt (attēlos Nr.1.,2.,4.).

SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar visām novada iestādēm. Visaktīvākā sadarbība notika ar Rekavas vidusskolu, konkrētāk ar bērnodārza grupiņam.

Veiksmīga sadarbība notika ar sekojošām bibliotēkām: Medņevas, Lazdukalna un Balvu Centrālo bibliotēku SBA jomā.

25.01.2024

/A.Kokoreviča/